

RDEČI PRAPOR

Izhaja v Ljubljani vsak dan opoldan.

Naročnina za avstro-ogrsko kraje mesečno 2 K, za Nemčijo 2.25 K, za Ameriko 2.75 K.

Posamezna številka 10 v.

Reklamacije so poštne proste. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Inserati. Tisropana peti-vrstica 26 vin. za enkrat, 20 vin. za dva-krat; večkrat po dogovoru.

Glasiło jugoslovanske socialne demokracije.

51. šteč.

V Ljubljani, v torek, dne 21. maja 1907.

Leto X.

NASLOVA: Za dopise, rokopise za list: Uredništvo »Rdečega Prapora«, Ljubljana. — Za denarne pošiljave, naročila na list, reklamacije, inserate i. t. d.: Upravništvo »Rdečega Prapora«, Ljubljana, Frančiškanske ulice šteč. 8/I.

Vsegamogočnost večine.

O moraličnem in socialnem terorizmu, ki vsled slabega varstva volilne svobode in vsled slabe volilne tehnike nečuvno falzificira ljudsko voljo, smo že govorili: Poleg legalno sankcioniranega terorizma kali prosto izražanje ljudskega mišljenja tudi popolna desorganizovanost sedanjega volilnega reda. Pomislimo le na dejstvo, da je ob zadnjih volitvah okroglo 13 tisoč slovenskih socialnih demokratov ostalo brez parlamentarnega zastopstva, dočim n. pr. so prejeli kranjski klerikalci s svojimi 48.000 glasovi 10 mandatov. Človek bi ne verjel, da je tako nesmiselno in absurdno dejstvo, taka krvava ironija na državljansko ravnopravnost v času splošne in enake volilne pravice mogoča, da je mogoče, da deli 13 tisoč zavednih socialnih demokratov politično usodo zločincev, ki so tudi brez parlamentarnega zastopstva ostali.

Sedanja ureditev malih volilnih okrajev z enim poslancem, v katerih neomejeno odločuje večina s pomočjo slepe številke, v katerih tiranizira večina čisto le za pičlo številce manjšo minoriteto, je izraz starega individualističnega mišljenja, ki nima smisla za organsko strukturo družbe, ki pozna le posameznika in pa državo kot edino kolektivno organizovano silo. Elementarna organizatorična moč strankarske tvorbe je bila za vladanja individualističnega časovnega duha nepoznana in zatorej tudi neupoštevana.

Mogočni izrast in diferencija strankarstva po osvoboditvi političnega življenja pa je dementirala tisto gladko enostavnost, ki je obstojala le v glavah racionalističnih mislecev; pozitivni politični razvoj je pokazal, da državljani politično nikoli ne nastopa kot poedinec, temveč vedno kot član organizovane politične skupine — stranke, da narodi politično niso organizovani neposredno iz poedincev, temveč da so složeni s posameznih strank. Stranka združuje poedince v organsko celoto, stranka uveljavlja načelo javne kontrole in odgovornosti, ki je jedro političnega življenja, stranka zbira nezadovoljnost in vporablja razdirajočo silo za gonilo političnega razvoja, stranka išče lokalne interese in izraža čisto temne instinktivne socialne interese. Skratka, stranka je politična srednica med državo in poedincem, ki opravlja v tej svoji vlogi važno politično delo. Na tej podlagi imenuje Kautsky poslanca mandatarja — ne volilcey — temveč strankarsko organizovanih volilcev, mandatarja stranke.

SedANJI volilni red, ki sloni na podlagi individualizma, je popolnoma neorganizovan in se na stranke prav nič ne ozira. Kakor da bi jih ne bilo! In tako je možno dejstvo, da ostaja 13 tisoč slovenskih socialnih demokratov brez zastopstva, dočim je izbralo 48 tisoč klerikalcev 10 poslancev.

Da se onemogoči v prihodnje taka gorostasna krivica, je organizacija sedanjega volilnega sistema v smislu sorazmernosti nujno potrebna. Proporcionalni volilni način vpoštevaa stranke in zagotavlja poedincem ne le enako volilno pravico, temveč enako pravico do zastopstva. So-

cialna demokracija na Slovenskem je še mlada in poteklo bo še nekaj časa, preden prebudi v slovenskem ljudstvu politično in socialno zavest, še dolgo bode otepala ovsenjak manjšine. Vendar pa hoče socialno-demokratsko ljudstvo, tudi dokler je v manjšini, biti parlamentarno zastopano in zato zanj volilnopравни boji se nišo končani: vztrajno bode moralo prizadevati si, da si izvojuje proporcionalni volilni način, da si pribori pravico do zastopstva.

Proporcionalnost, ta logična posledica splošne in enake volilne pravice, vstreza ne le zahtevam politične pravičnosti in demokratizma, temveč je največjega pomena za razvoj političnega življenja sploh. Nujno vodi stranke v demokratizacijo in konsolidacijo, vzmoži intenzivno strankarsko delo in oploja politično življenje z vzbujanjem inicijative; s pota pa spravlja strankarske kodavre, iz katerih je ubežalo življenje in opravlja s tem funkcijo organa politične higijene.

V ognju se čisti zlato; ob vprašanju proporcionalnega volilnega reda pa se ne bo čistilo politično »zlato« klerikalne stranke. Stavili bi sto proti eni, da se bodo klerikalci na vse kripnje upirali uvedbi sorazmernosti, ki je nujna zahteva demokratizma, zakaj sorazmernost bi preprečila absurdno majoriziranje socialne demokracije, kateremu imajo zahvaliti klerikalci nekaj svojih mandatov.

Po končanih volitvah začenja socialna demokracija nov boj — boj za proporcionalni volilni sistem.

Vse proti nam!

Na Dunaju, v Pragi in v Galiciji se gode reči, ki silijo z nevproso močjo v možgane in morajo tudi najbolj optimističnemu delavcu odpreti oči glede meščanske politike. Ministrski predsednik baron Beck, na čegar klerikalne željice in nazadnjaško dušico smo že lani opozarjali, sklicuje vodje vseh meščanskih strank, pa jim piha na dušo, hoče igrati avstrijskega Bülowa, naj se združijo vse proti socialni demokraciji. Sklicuje se na to, da je že pred leti zagovarjal sodelovanje s krščanskimi socialci, pa nagovarja svobodomiselnost stranke, naj se vsaj za ožje volitve združijo z njimi.

Baronu Becku se ni čuditi. Da je mož klerikalec, je že davno znana stvar; to je bilo sploh vse, kar se je vedelo o njem, ko je postal ministrski predsednik. Da bi rad povečal klerikalno moč, je torej povsem naravno. V razpravah o volilni reformi, katero je po lastni izjavi sprejel kot dedščino od prejšnjih vlad in za katero je dolgo časa kazal prav malo ogrevanja, je skrbno gledal na to, da se ne sklene ničesar, kar bi utegnilo biti neprijetno klerikalcem. Ko je bil državni zbor zaključen, je zategnil volitve skoraj za štiri mesece, le da bi dal priložnost neorganiziranim strankam za tisto agitacijo, ki momentano deluje. Računal je, da pride v novi parlament 25 socialnih demokratov in da dobe klerikalni elementi ogromno večino.

Preko njegovih volilnih računov je naredila socialna demokracija, kakor že znano, debel križ, in gospoda barona je začela silno boleli glava. Taka armada rdečkarjev seveda ne more povečati nazadnjakovega veselja in zdi se mu, da je sedaj pravi čas za realiziranje njegove »politične ideje«, za združitev vseh nedelavskih strank in klik proti socialni demokraciji. Pomembno je, da se je vršilo

posvetovanje o novi lepi zvezi pri liberalnem učnem ministru Marchetu, ki se prav primerno pridružuje znanemu ministerialnemu liberalizmu prejšnjih časov.

Razprave niso bile popolnoma gladke. Dunajski liberalci, kar jih še je, ne morejo kar na hitro pozabiti, da so jih krščanski socialisti izpodrinili od vseh koritov v mestu in v deželi. Podajati roko in pomagati naprej svojemu lastnemu rablju, ni lahka reč. In kako napraviti most med židovskim in krščanskim socializmom? Odnosno: Kako dopovedati volilcem, da so bile vse medsebojne psovke in pogrde v volilnem boju samo sredstva za lov na glasove, sicer pa brez pomena?

Za Dunaj torej niso dosegli uspeha. Če bi bili tudi sklenili kompromis, bi se bili volilci uprli in takozvani, svobodomiselnici bi bili riskirali, da jim zbeže še zadnji ostanki nekdanje slave naravnost, v socialno-demokratski tabor. Ni bilo mogoče. Ampak — za »mnoge volilne okraje v drugih kronovinah« je dosežen popoln sporazum in »splošno se je izrazilo mnenje, da je treba stopiti na pot nadaljnjemu razširjanju socialne demokracije«. Meščanska svobodomiselnost kapitulira brezpogojno pred klerikalizmom. Ne v političnem in v umstvenem nazadnjaštvu, temveč v odločno napredni socialni demokraciji, vidijo meščanske kotarije najnevarnejšega nasprotnika in zato paktirajo angelji s hudiči.

Na Češkem se družijo Mladočehi s »stato-pravnici« in s celo mešanico neznajanih strancic proti socialni demokraciji. Na Galiskem so podali »narodni« in »napredni« demokratje, krščani in židje zlahti roko za skupen nastop proti socialni demokraciji.

Vsa reakcionarna masa...

Strašno užaljeni so bili vedno buržoazni liberalci, če je vzel socialist to besedo na jezik. Oni, ki stoje na straži za svobodno misel...! Oni, ki vihté ogrnjeni meč napredka...! Oni, ki stopajo na glavo klerikalnemu zmaju...

Le pogledite jih. Svobodna misel, napredek, klerikalni zmaj, to so vse lepi retorični okraski, a meščanski liberalizem jih da vse za groš, čim se pokaže moč socialne demokracije, moč delavstva!

To so tisti momenti v politiki, na katere se ne sme nikdar pozabiti v dnevnem boju, ob lokalnih nevihtah, v važno donečih, a vendar malenkostnih rabukah trenutka. Socialna demokracija animaprijatelj evnikjer, sovražnike povsod! Kdor se ji kaže prijaznega, jo potrebuje ravno za svoje egoistične namene in že v tistem hipu, ko se ji nasmehlja, misli na to, kdaj in kako ji pripelja klofuto.

Socialna demokracija mora iti svojo pot. Nasprotniki naj jo brcajo ali božajo, zmerjajo ali hvalijo — socialna demokracija mora priznati oboje. Sama se mora ukoreniti v ljudstvu, s a m a mora vstvarjati svojo moč.

Socialni demokratje v državnem zboru.

Pri doslej končanih volitvah so bili izvoljeni sledeči socialni demokratje:

a) Nemški:

Jakob Reumann (Dunaj 19)
Dr. Viktor Adler (Dunaj 20)
Lavrenc Widholz (Dunaj 21)
Ferdinand Skaret (Dunaj 24)
Franc Schuhmeier (Dunaj 26)

Anton David (Dunaj 27)
 Dr. Viljem Ellenbogen (Dunaj 32)
 Karol Seitz (Dunaj 33)
 Ivan Smitka (Nižje Avstr. 34)
 Josip Tomschik (Nižje Avstr. 34)
 Dr. Karol Renner (Nižje Avstr. 42)
 Ljudevit Brotschneider (Nižje Avstr. 43)
 Anton Weiguny (Gornje Avstr. 3)
 Josip Pongratz (Štajersko 3)
 Ivan Resel (Štajersko 4)
 Alois Ausobsky (Štajersko 5)
 Vinko Muschitsch (Štajersko 6)
 Ivan Resel (Štajersko 9)
 Arnold Riese (Koroško 8)
 Anton Schrammel (Češko 81)
 Oto Glöckel (Češko 89)
 Leopold Winarsky (Češko 101)
 Ferdinand Hanusch (Češko 102)
 Anton Schäfer (Češko 103)
 Josip Barth (Češko 104)
 Edvard Rieger (Češko 108)
 Fran Beutel (Češko 109)
 Josip Seliger (Češko 110)
 Dominik Löw (Češko 115)
 Fran Palme (Češko 116)
 Albin Dötsch (Češko 118)
 Mohor Schlopnickel (Moravsko 15)
 Leo Freundlich (Moravsko 15)
 Matej Eldersch (Šlezko 3).

b) Češki:

Ludvik Aust (Kladno)
 Frant. Biňovec (Roudnice)
 Peter Cingr (Radvanice, Šlezko)
 Viljem Černý (Žižkoo)
 Karol Folber (Rakovnik)
 Rudolf Jaroš (Češki Brod)
 Vaclav Johanis (Příbram)
 Gustav Haberman (Plzen)
 Henrik Hornof (Slany)
 Josip Hridec (Nusle)
 Josip Hybeš (Brno okolica)
 Hinec Klička (Příbram ok.)
 Frant. Modráček (Beroun)
 Anton Němec (Praga VIII)
 Ludvik Pik (Rokicani)
 Ceněk Pospíšil (Fridek, Šlezko)
 Jan Prokeš (Mor. Ostrava)
 Anton Remes (Domažlice)
 Dr. Frant. Soukup (Praga VII)
 Anton Svěcený (Smichov ok.)
 Frant. Tomašek (Mor. Ostrava ok.)
 Dr. Lev Winter (Smichov, Košir).

c) Poljski:

Tadej Reger (Šlezko 15)
 Hudec
 dr. Liebermann

e) Italijanski:

Valentin Pittoni (Trst).

d) Slovenski:

V ožjih volitvah je 113 socialnih demokratov:

Vseh poslancev je doslej izvoljenih 231, ožjih volitev je 168.

Po strankah strankah se razdele doslej izvoljeni poslanci tako:

Nemški naprednjaki	7
Nemška ljudska stranka	5
Krščanski socialci	59
Socialni demokratje	58
Katoliški centum	28
Mladočehi	4
Staročeha	2
Češki narodni socialci	1
Češki agrarci	9
Vsenemci	3
Rusini	6
Rumuna	2
Italijani	10
Klerikalni Slovenci	19
Liberalni Slovenci	4
Hrvat	1
Divjak	1
Svobodomislec	1

Poljski klerikalec	1
Nemški klerikalec	1

Po deželah so rezultati sledeči:

	izvoljenih	ožje volitve
Nižje Avstrijsko	53	11
Gornje Avstrijsko	17	5
Solnograško	5	2
Štajersko	22	8
Koroško	5	5
Kranjsko	11	1
Češko	53	77
Moravsko	19	30
Šlezko	6	9
Tirolsko	20	5
Predarlško	4	—
Trst	2	3
Goriško	5	1
Istra	3	3
Dalmacija	1	3

Politični odsevi.

Jaures o avstrijskih volitvah. «Humanite» piše: «Skromni, niso napovedovali naši sodrugi velikanskih uspehov, toda zaupali so, da jim velika demokratična reforma, ki so jo z večletno propagando dosegli, donese sadove. Ta sijajni rezultat je sad organizatoričnega daru, discipline in metodičnega dela. Naloga ki čaka naše prijatelje je težavna. Večina novega državnega zbora bo klerikalna, toda močna socialno-demokratična frakcija bo prizadevanje reakcije odbila.» — Osebnost se je Jaures izjavil: Sijajna zmaga avstrijskih sodrugov je evropski dogodek. Avstrija, cementirana z volilno pravico, je poklicana na važno vlogo v družabnem razvoju. Poraz liberalne buržoazije ni nobena nesreča; za socialno preobnovo družbe je ne potrebujemo.»

Socialisti!

Ne recite, da imamo šest let časa do prihodnjih volitev! Nihče ne ve danes, koliko življenja je prisojeno parlamentu. Delati je treba, kakor da so nove volitve že pred durmi.

Snujte povsod organizacije! Učvrstite obstoječe organizacije!

Skrbite za svoje časopise, da se razširijo le poglobljene naše ideje!

Vse sodruge, ki imajo dobro voljo, pomagati nam pri delu, prosimo, naj nam pošljejo svoje naslove.

Sodrugi, somišljeniki! Zahajajte le v take gostilne, kavarne in brivnice, kjer je na razpolago Vaše glasilo. . . . Agitujte povsod za „Rdeči Prapor“!

Domače stvari.

Odredba deželne vlade. Naš apel na deželno vlado, da naj napravi konec silnemu neredu v volilnih rečeh na ljubljanskem magistratu ni ostal brezuspešen. Deželna vlada je odredila za ožje volitve ki se vrše v četrtek, 23. t. m. nekaj prememb. Legitimacije ostanejo tudi za ožje volitve veljavne; zato zapodite vsakega liberalnega ali klerikalnega agitatorja, ki pobirajo izkaznice z lažljivo pretezo, da niso več veljavne. Ker je po brezprimerni nemarnosti ljubljanskega magistrata ostalo skoraj 1000 izkaznic nedostavljenih je ukazala deželna vlada magistratu, da objavi seznamek vseh onih volilnih upravičencev, katerim izkaznice niso bile dostavljene. Pozivljamo vse somišljenike, ki izkaznic niso prejeli, da se nemudoma podajo na magistrat s potrebnimi izkazi in legitimacijo dvignejo. — Ker so se godile z glasovnicami neštevilne zlorabe, bode deželna vlada izdala nove glasovnice rožnate barve, z uradno štampiljo deželne vlade; te glasovnice se bodo razposlale volilnim upravičencem po pošti priporočeno s povratnim receptom.

Kdor bi glasovnice pravočasno ne prejel jo dobi zadnje tri dni ob navadnih uradnih urah na magistratu (za volilne sekcije I., II., VI. komisija), odnosno pri deželni vladi, pritličje Hilserjeve ulice (za volilne sekcije III., IV., V., in VIII. komisija.) Na dan volitve pa se dobi glasovnice pri volilnih komisarijih.

Župan Ivan Hribar razpošilja volilcem po pošti vizitnice s prošnjo, naj glasujejo 23. maja zanj. Naše sodruge opozarjamo, naj se strogo drže sklepa stranke.

Ožje volitve na Koroškem. Strankino zastopstvo socialne demokracije na Koroškem je sklenilo v sporazumu z zaupniki iz vse dežele glasovati povsod, kjer si stojita slobodomiselna in krščansko-socialna stranka nasproti, za svobodomiselne kandidate. Vsi sodrugi naj se ožjih volitev udeležijo in glasujejo v VI. volilnem okraju za Jož. Nagele-a, posestnika v Velikovicu; v VII. volilnem okraju za Karla Kirchmayerja, kmeta v Zweikirchenu, v IX. volilnem okraju za dr. Waldnerja; v X. volilnem okraju za dr. Otona Steinwenderja. V drugem volilnem okraju stoji sodr. Julij Lukas v ožji volitvi s kandidatom nemške ljudske stranke Kirschnerjem. Častna dolžnost sodrugov je, da izvajajo ta okraj socialno-demokratični stranki.

Vzrok Hribarjevega poraza pri zadnjih volitvah. Hribarju je pri zadnjih volitvah manjkalo en sam glas do absolutne večine. Manjkalo mu je glas, ki ga je Hribar oddal na ime dr. Tavčarja. Mož, ki se je potožil za zaupanje tisočev ljubljanskih volilcev, sam sebi ni zaupal. Kako naj mu drugi zaupajo ljubljanski mandat?

Zasukana agitacija. Pred prvimi volitvami je Hribar agitiral zase s tem, da je naglašal svoje dobre zveze s Mladočehi, s pomočjo katerih bode v zbornici imel velik vpliv. — Pred ožjimi volitvami naj potrka na mehko srce Ljubljancov: volijo naj Hribarja, da se bodo Mladočehi — družbica 4 ljudi — njemu lahko priklonili.

Socialno-demokratična poslanca izgnana iz Dunaja. Med novoizvoljenimi socialno-demokratičnimi poslanci sta češka poslanca Modráček in Habermann — izgnana iz Dunaja — vsled socialistične agitacije. In sicer še iz časov, ko socialistov niso pošiljali še v parlament, temveč v ječo. Sodrugi Habermann je sicer kasneje bival pod tujim imenom na Dunaju kot urednik „Dělníckých listův“. Po svoji neumnosti in po modrosti volilcev je policija v jako mučnem položaju, kaj naj počne z imunskim poslancem.

Nemško-nacionalni kandidat v celovski okolič, Kirschner je odstopil od svoje kandidature z ozirom na to, da so sklenili socialni demokratje podpirati v drugih okrajih napredne kandidate proti klerikalcem. Izvolitev socialno-demokratičnega kandidata Lukasa je torej gotova.

Privatno življenje smatra celo avstrijski kazenski zakon za tako nedotakljivo, da določa precej stroge kazni za žaljivo izpostavljanje rodbinskih razmer v javnosti in tudi ne dovoljuje dokaz resnice, ki je sicer za vsako žaljenje časti pripusten. To je popolnoma opravičeno, ker se taki momenti privatnega življenja ne tičejo prav nikogar drugega, kakor prizadetih udov družine in surovo je, vtikati svoj nos v rodbinske odnose družega. Tembolj se mora gnusiti človeku vlačenje privatnih razmer po političnem blatu in izrabljanje „pikantnih“ slučajev proti političnemu nasprotniku. Značilno je torej za Jožeta Gostinčarja, da je čakal na svojo imuniteto le za to, da je mogel hitro pod njeno zaščito napasti kandidata druge stranke z nizkotno inzulto, posezajočo kar naravnost v njega družbinsko življenje. Mi nismo poklicani, zagovarjati liberalno stranko, pač pa smatramo za svojo dolžnost, pobijati z vso odločnostjo tako umazano „politično“ sredstvo in tisto žurnalistiko, katera se je poslužuje, vstevši seveda tudi zakotno „Našo Moč“. Majhen je Gostinčar po svoji postavi, ali mnogo, mnogo manjši je po svoji surovi nedelikatnosti. S svojim nizkotnim napadom ni osramotil nasprotnika, pač pa samega sebe. Lep začetek poslaniške kariere!

Med Hrvati in Madjari se trga prijateljstvo. Resolucionaši se prepričujejo, da je bilo vse laskanje Košutove klike zgolj hinavščina, proračunana na to, da ji pomagajo Hrvatje iz vode in da dobe za to — nekoliko prijaznih besed. Res da je izdal Košut pri zadnjih volitvah nalog, naj se varuje volilno svobodo skupnim državnim uradnikom. Res da je tedaj zmaga opozicija. Hrvatska opozicija je bila vsa polna optimizma in je mislila, da morajo priti sedaj zlati časi za Hrvatsko. Zmota tega zaupanja pa je kmalu postala očitna. V Hrvatskem saboru so ostanki Madjaronov v zvezi s Frankovci zavlačili adresno debato tako, da sabor ni prišel do nobenega pozitivnega dela. Na Dunaju ni mogel Pejačević dobiti predsankcije za ustavne reforme. V Budimpešti so morali Hrvatje molčati, ko se je sklepalo zakone za uspešnejše zatiranje Slovkov, Srbov, Rumunov, Bunjevcev itd. Pri vsem tem se je pa Hrvate še neprenehoma tolažilo. A naenkrat je nastala kriza. V budimpeštanskem saboru je na dnevnem redu železniški zakon. Glede njega imajo Hrvatje neke zahteve. Na Hrvatskem naj se vpelje na železnicah hrvatski uradni jezik, na-

stavlja naj se Hrvate i. t. d. Madjari pa delajo težave. Razprave so doslej brezuspešne. Madjari hočejo tudi Hrvatsko podložiti svoji „madjarski državni ideji“. Kriza je akutna, govori se, da odstopi ban in cela vlada, hrvatski poslanci hočejo onemogočiti sklep zakona s tem, da zapuste dvorano. Kakor žuganje pa prihaja vest, da postane baron Pavel Rauch ban, ki oživi zopet madjaronsko in sestavi nov sabor s pomočjo pritiska po Khuenovem zistemu. V Zagrebu pripravljajo velik protesten shod, ves zrak je poln elektrike in mogoče je, da pridejo na Hrvatskem burni dnevi, kakršnih je bilo malo.

Dopisi.

Iz Loga pri Viču. Pod tem naslovom je prišel „Rdeči Prapor“ notico, v kateri se je v par besedah omenila mora, ki nas je tlačila do zdaj. Ker je pa „Slovenski Narod“ z dne 7. maja prišel daljši odgovor na to, štejemo si mi v dolžnost, da vam stvar nekoliko natančneje opišemo, ker se nam je očitala laž.

V prvi vrsti moramo odgovoriti na to, kar se nam predbaciva glede pijanosti. Vsak pameten človek si lahko misli, koliko preostane od 90 kr. dnevne plače za žganje, da mu ni mogoče danadan se valjati pijan, kakor nam to očita gosp. Boltežar. Raditega se tudi ne izplača, da bi se o tem pogovarjali žnjim. Drugo je pa pri tem, ker je g. Boltežar pozabil omeniti, za kaj se mi drugi delavci nismo mogli sprijazniti z njim. Delal je namreč vedno tako, da je bilo nasprotno delavcem ter nam je škodoval, kjer je le mogel, da smo si v dolgi in hudi zimi mogli doma pogreti tisto boro jed, kopali so delavci med prostim časom iz zemlje drevesne šture in to z dovoljenjem gospodarjev; strojnik pa venomer tožaril, da mi drva krademo. Nadalje, da ste nas pitali s „smrkovci“ in „umazanci“ to vam lahko dokažemo s pričami, kakor tudi, da ste trdili, da smo delavci predobro plačani i. t. d. Če se vam ljubi, še to lahko utajite v „Slov. Narodu“, saj pri tistem, ki Vas pozna, z Vašim tajejem ne boste nič opravili, če pa hočete, pokažemo vam lahko verjetnejše dokaze. Glede Vaše odpovedi vam pa že pustimo to veselje, da se hvalite, da ste prostovoljno odpovedali. Mogoče ste tudi na Vrhniki sami odpovedali, če hočete že tako reči. Veseli smo le, da se Vas iznebimo. Če pa hočete še odgovarjati, imamo še dosti gradiva na razpolago, pridemo še z drugim na dan.

„Umazanci.“

Volilcem laško-breškega okraja.

Izvrševalni odbor in kandidat sodrug Čobal sta dobila mnogo pismenih in brzojavnih vprašanj, kako naj se ravna pri ožjih volitvah. Ker je nemogoče odgovarjati na vsa pisma, naj se sodrugi zadovolje s splošnim odgovorom:

Za Roša, proti Benkoviču.

Naša stranka in ožje volitve.

Izvrševalni odbor jugoslovanske socialno-demokratske stranke je na razširjeni seji sklenil glede ožjih volitev za dne 23. maja sledeče:

Načeloma nastopi stranka povsod, kjer ima pri ožjih volitvah odločevati, proti klerikalizmu. Zato poziva prizadete sodruge, naj se v obeh štajerskih in v kraškem okraju udeležijo volitev, ter naj glasujejo:

Za Jezovnika proti Robiču: za Roša proti Benkoviču; za Štreklja proti Laharnarju.

Za Ljubljano velja sklep da se stranka ne udeleži volitev.

Načeloma je izključeno, da bi socialni demokratje volili klerikalca, kadar ne zahteva tega posebna politična konstelacija. V sedanjih razmerah v Avstriji pa je politično nadvse potrebno, preprečiti povečanje klerikalne moči, ki bode v državnem zboru velika, a vendar ne tako, da bi bilo naravnost koristno, prspustiti reakciji vse in tako pospešiti prelom. Socialno-demokratska stranka ostalih narodov bode v parlamentu taka protiteža proti klerikalni zmagi, da utegne postati boj proti mračnastvu uspešen. Če se presoja taktiko s tega splošnega političnega stališča, se pokaže brez obzira na vse lokalne razmere, ki niso merodajne za državni zbor — potreba, preprečiti pomnoževanje klerikalnih poslancev. Vendar ni mogel izvrševalni odbor skleniti glasovanja za liberalnega kandidata. Pri ljubljanski volitvi se je zgodilo toliko nepo-

stavnosti, da jih stranka ne more sankcionirati z udeležbo pri ožji volitvi. Boj proti stranki je bil tako perfiden še do zadnjega trenutka, da bi bilo ne več samozatajevanje, temveč sramotno ponižanje, ako bi šla k ožji volitvi. Izvrševalni odbor mora vrhutega skrbeti, da ohrani stranki proste roke za vsak slučaj in da varuje predvsem disciplino v lastni stranki.

Pozivamo torej vse sodruge, da se strogo drže tega sklepa in da zavrnejo vsako nasprotno agitacijo, naj bi prišla z liberalne ali klerikalne strani. Opozarjamo sodruge, da je spoštovanje tega sklepa v interesu strankine discipline nujno potrebno in da se tistega, ki bi ravnal nasprotno, nikakor več ne prizna za udeleženca socialno-demokratske stranke. Osebnost ima seveda vsakdo pravico, glasovati tudi pri ožji volitvi, ali s tem se postavi sam izven stranke, ki absolutno ne more trpeti, da bi njeni udje prezirali sklepe lastne stranke, pa slušali nasprotnike. Kdor je socialni demokrat, se torej v Ljubljani na noben način ne udeleži ožje volitve.

Nasprotno pa pozivamo sodruge na Štajerskem in na Krasu, naj se udeležijo volitve dne 23. maja, pa naj tudi agitirajo za napredne kandidate proti klerikalnim.

Izvrševalni odbor
jugoslov. soc. dem. stranke.

Najnovejše vesti.

Shod socialno-demokratske stranke v Mestnem domu. Včeraj se je vršil v „Mestnem domu“ shod socialno-demokratske stranke, ki se ga je udeležilo 1200 oseb, med njimi nekaj Hribarjevih pristašev, ki pa so se med ostalimi kar vtopili. Na shodu se je splošnim navdušenjem sprejela abstenenca za ljubljanske ožje volitve, kakor jo je sklenil izvrševalni odbor stranke. Za socialno-demokratsko stranko, ki je vsled neprosnih volilnih mahinacij izrinjena iz ožjih volitev, ne preostaja drugega kot manifestirati strankarsko disciplino in zatorej se je sklenilo izključiti vsakogar iz stranke, kdor bi se volitve udeležil. Za ožje volitve na deželi pa se je sklenilo podpirati svobodomiselnih kandidate proti klerikalcem. Poskusi nasprotniških govornikov, katerim se je dala svobodna beseda, snubiti socialno-demokratske stranke za Hribarja, oz. Kregarja so ostali brez odmeva. Dan 23. maja je za socialno-demokratsko stranko dan, na katerem se mora manifestirati strankarska disciplina.

*

Dunaj, 20. maja. Krščansko socialni „Deutsches Volksblatt“ napada z vso silo socialno demokracijo čes, da pridejo dinastični in vojaški interesi v največjo nevarnost, ako bi se povečalo število socialnih-demokratskih poslancev.

Prag, 20. maja. Listi razglašajo, da podpisujejo češki socialno demokratski poslanci z Moravskega zahtevo, da se ustanovi v parlamentu poseben češki socialno-demokratski klub. V tej obliki je vest napačna. Obstoji pa mnenje, da bi si ustanovili češki poslanci svojo skupino v okvirju mednarodno socialno-demokratske zveze.

Milostiva gospa,

ali veste, zakaj morate pri nakupovanju sladne kave izrečno opozoriti ime »Kathreiner«?

Ker se vam sicer utegne primeriti, da dobiti manj vreden posnemek brez vschvrlin, s katerimi se odlikuje Kathreinerjeva kava.

Zakaj le

Kathreinerjeva Kneippova sladna kava

ima spričo posebnega načina svojega proizvajanja vonj in okus zrnate kave.

Zapomnite si torej natanko, milostiva gospa, da dobivate pristno Kathreinerjevo kavo zgolj v zaprtih izvornih zavojih z napisom: »Kathreinerjeva Kneippova sladna kava« in s sliko župnika Kneippa kot varstveno znamko.

Peterburg, 19. maja. Po noči je bil v vihorškem okraju ustreljen neki policijski stražnik, drugi pa težko ranjen.

Minsk, 19. maja. Blizu postaje Musavjovo so roparji ustavili vlak, ter so vdrl v voz, v katerem je bilo 200.000 rubljev za izplačevanje. Med roparji in vojniki se je vnel boj in končno so bili vojniki nagnani v beg.

Po zaključku lista.

Samomor. V pondeljek ob pol 7. uri zvečer se je v svojem stanovanju ustrelil krojaški pomočnik F. Sch. Zadel se je v srce in je bil takoj mrtev.

Ljubljanski Nemci imajo nocoj svoj shod v kazinskem salonu, kjer hočejo določiti svoje stališče za ožje volitve.

Izšla je v založbi časopisa „Naprej“ v Idriji I. knjiga

Pod spovednim pečatom

katero je spisal bivši katoliški kapelan H. Kirchsteiger. — Cena I. knjige, obsegajoči 312 strani, znaša 2 K 60 vin.

Vsakemu prijatelju dobrega in poučnega branja knjigo „Pod spovednim pečatom“ prav toplo priporočamo. — Dobi se v Ljubljani v knjigarni L. Schwentner; v Gorici v knjigarni A. Gabršček ter v Idriji pri upravi lista „Naprej“.

V Spod. Šiški

se dda takoj ali za avgust

malo stanovanje.

Vpraša naj se v gostilni „pri Buru“ v Spodnji Šiški št. 205.

Pravkar je izšla brošura:

Spolne bolezni

Ljudstvu v pouk in svarilo napisal

dr. I. Demšar

špecialist za kožne bolezni.

Cena 45 vin., za 10 iztisov 4 K franko
Pošilja se samo, ako se z naročilom obenem vpošlje dotični znesek.

2 ali 3 izurjene mizarske pomočnike

sprejme takoj v delo

3—2

Franc Wagner
mizarski mojster

Ljubljana, Rimska cesta štev. 14.

Zahtevajte po vseh gostilnah, kavarnah in brivnicah

„Rdeči Prapor“!

Organizacije, sodrugi, pozor!

Povodom vršečih se državnozborskih volitev je v proslavo splošne in enake volilne pravice izvrševalni odbor založil krasne

umetniške razglednice

v barvotisku

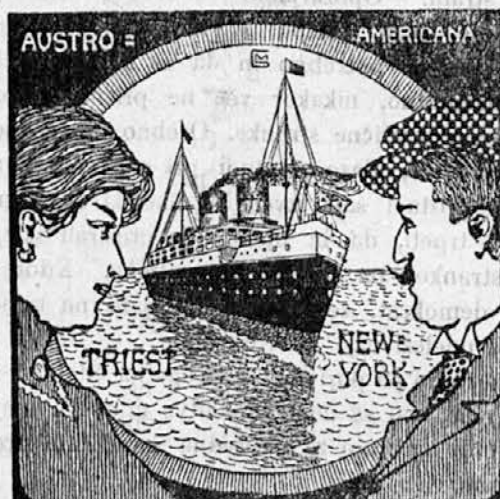
predstavljajoče simbol bližajoče se delavske pomladi.

Cena	50 izvodom	3 K 25 v
„ 100	„	5 „ 75 „
„ 500	„	23 „ 75 „
„ 1000	„	40 „ — „

Posamezni komadi po 8 vin.

Naroča se jih pri upravnistvu „Rdečega Prapora“ proti plačilu, oz. pošt. povzetju. Sodrugi, sezite pridno po teh razglednicah!

„Rdeči Prapor“ izvod po 10 v se dobiva v Ljubljani v tobakarnah: Blaž, Dunajska cesta; Franzot, drž. kolodvor, Spod. Šiška; Kušer, Sv. Petra cesta; Pichler, Kongresni trg št. 3; Svatek, Glavni trg; Šešark, Selenburgove ulice; Velkavrh, Sv. Jakoba trg; Kleinstein, Jurčičev trg; Dolenc, Kolodvorske ulice, Stevilka 27; Sušnik, Rimska cesta 24; Ušeničnik, Židovske ulice 1. — **Kranj:** Karol Florian, knjigarna. — **Jesenice:** Jakob Mesar št. 101. — **Trst:** Lavrenčič, Piazza Caserma. — **Trst Rojano:** Močnik, tobakarna — **Gorica:** Krelbelj Peter, Kapucinske ulice št. 1. Schwarz, Šolske ulice. — **Reka:** Riccardo Camera, „Corso 16.“

*Potniki v Ameriko
Hateri želijo dobro, po ceni in
zanesljivo potovati naj se obrnejo
na
Simona Kmetetka
v Ljubljani Kolodvorske ulice 20.
Vsakovrstna Pojasnila daje se brezplačno.*

Naročajte edino slovensko revijo Naši Zapiski.

Naročnina:

Za celo leto K 3, za pola leta K 1.50, za četrt leta 80 h, posamezne številke 50 h.

Uredništvo in upravnistvo v Ljubljani.

V založbi „Naših Zapisnikov“ se še dobe:

8. številka tretjega letnika: **Nekaj kulturnih zavodov slovenskih**, po 24 vin. 11. in 12. številka tretjega letnika: **Prešernov spomenik**, obsejajoča 43 strani, z lepim ovitkom; za naročnike po 50 vin., sicer franko 80 vin.

Drama Prešernovega duševnega življenja, predavanje g. dr. Ivana Prijatelja ob odkritju Prešernovega spomenika v Ljubljani, po 40 vin. pri upravnistvu „Naših Zapisnikov“ v Ljubljani.

I. S. Machar: **Magdalena**, povest v verzih; poslovenil A. Dermota, po 2 K.

Abditus: **Občina in socializem**, 70 vin.

P. Mihalek: **Iz nižin življenja**, 1 K.

Za agitacijo pripravne so brošurice:

Program socialne demokracije, po 4 vin., po pošti 8 vin.

Zvišanje duhovskih plač, po 10 vin., po pošti 14 vin.

Ako se jih naroči več, se dovoljuje popust po dogovoru.

Organizacijam in delavskim čitalnicam, pos. sodrugom

ki se zanimajo za največjo avstrijsko žensko organizacijo tobačnih delavk in delavcev, se priporoča v naročbo slov. strokovni list

„Tobačni delavec“

ki izhaja vsak prvi torek v mesecu ter stane za celo leto 1 K 20 vin.

Naroča se pri upravnistvu „Tobačnega delavca“, Dunaj V/12, Schmalzhofgasse 17.

„RDEČI PRAPOR“

je najradikalnejše slovensko glasilo, nujno potrebno vsakemu volilcu in vsakomur, ki hoče biti objektivno informiran o do-
mači in splošni politiki.

„RDEČI PRAPOR“ je najmodernejši slovenski list, ki ne bi smel manjkati v nobenem bralnem društvu ali čitalnici ter napredni hiši.

Priporočajte „Rdeči Prapor“ povsod!

Kaj hočejo socialni demokratije ali program socialno-demokratske stranke.

Dolžnost vsakogar, ki se zanima za politično življenje, je, da se seznani s težnjami in zahtevami socialne demokracije. Cena brošuri, ki obsega tudi narodnostni program avstrijske socialne demokracije
4 v, po pošti 8 v.

Naroča se je pri upravnistvu

„RDEČEGA PRAPORA“.

Tiskarna Iv. Pr. Lampret

Kranj :: Gorenjsko :: Kranj

se priporoča p. n. občinstvu v vsakovrstno izvrševanje tiska od navadne do najmodernejših oblik. Ker je bogato založena z modernimi črkami in okraski ter opremljena z najnovejšimi stroji in električnim obratom, lahko izvršuje največja dela v vsaki množini, in sicer: uradne tiskovine, kuverte, račune, pisemne papirje, cenike, etikete, bolete, časopise, knjige, brošurice, cirkularje, reklamne liste, lepake, opomine, vabila, molitvenike, mrtvaška naznanila, razglednice, hranilne in zadružne knjižice, poročna naznanila, vizitke, vstopnice, zavitke, dopisnice, jedilne liste, vignete i. t. d., sploh izvršuje vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela okusno in ceno. V isti založbi je izšla tudi časna primerna knjižica v drugi, pomnoženi izdaji

Novi državnozborski volilni red.

Vsaka ponaredba in ponatisek je kazniv.
Edino pravi je

Thierreyev balzam

le z zeleno znamko nune. — 12 malih ali 6 dvojnih steklenic ali pa 1 velika specialna steklenica s patentnim zaklepom 5 K.

4 52—42

Thierreyevo centifolijino mazilo

proti vsem, še tako starim ranam, vnetjem, poškodbam itd., 2 lončka K 3-60. Razpošilja se le proti povzetju ali za poslani denar.

Te dve domači zdravili sta povzod znani in še od nekdaj sloveči.

Naročila se naj naslovijo na:

Lekarnar A. Thierrey v Pregradi p. Rogaški Slatini.

Zaloga večinoma po lekarnah. Knjižice s tisoči zahvalnih pisem zastonj in franko.

Prva domača slovenska pivovarna G. Auerjevih dedičev v Ljubljani, Wolfove ulice št. 12

Ustanovljeno leta 1855. pod novim strokovnim vodstvom priporoča slavnemu občinstvu in spoštovanim gostilničarjem svoje novo varjeno, priznano izborna pivo v sodnih in steklenicah. Stevilka telefona 210.